

Hotărâre nr. 1258/2004 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru combaterea discriminării

25.05.2010

În temeiul art. 108 din Constituție, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. - Se aprobă Planul național de acțiune pentru combaterea discriminării, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemneaza:

Presedintele Consiliului National
pentru Combaterea Discriminarii,
Adrian Camarasan
Ministru de stat, ministrul
administratiei si internelor,
Marian Florian Saniuta
Ministrul culturii si cultelor,
Razvan Theodorescu
Ministrul educatiei si cercetarii,
Alexandru Athanasiu

București, 13 august 2004.
Nr. 1.258.

ANEXĂ

PLANUL NAȚIONAL DE ACȚIUNE
pentru combaterea discriminării

I. Cadrul legislativ și instituțional

Contextul actual al vieții sociale, în care domeniul drepturilor omului devine din ce în ce mai important, a antrenat eforturi susținute în direcția afirmării principiului egalității între cetățeni și al nediscriminării.

Dreptul la egalitate în fața legii, precum și obligația statului de a asigura cadrul legal de

prevenire și combatere a discriminării sunt universal recunoscute în documentele internaționale cu referire la domeniu: Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale (1950), Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948), Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale (1995), Convenția internațională cu privire la eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (1965), Convenția Națiunilor Unite privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (1979), pactele internaționale cu privire la drepturile civile și politice (1966) și la drepturile economice, sociale și culturale (1966).

Statele membre ale Uniunii Europene au adoptat Directiva nr. 43/2000/CE cu privire la implementarea principiului tratamentului egal între persoane, indiferent de originea rasială și etnică, și Directiva nr. 78/2000/CE de creare a unui cadru general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă, documente care reprezintă cadrul juridic european referitor la protecția persoanelor aflate în legalitate, atunci când acestea sunt supuse discriminării.

În ultimii ani, România a depus eforturi susținute pentru crearea cadrului legislativ necesar transpunerii în practică a celor două directive, acquisul comunitar în domeniul combaterii și prevenirii discriminării. Prin Hotărârea Guvernului nr. 1.194/2001 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.514/2002, s-a constituit Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, instituție a administrației publice centrale, autoritate specializată să constate și să sancționeze o faptă de discriminare. Planul național de acțiune pentru combaterea discriminării se fundamentează pe Ordonanța Guvernului nr. 77/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, care preia prevederile celor două directive europene, aprobată și modificată prin Legea nr. 27/2004.

Cadrul legislativ românesc pe care se fundamentează Planul național de acțiune pentru combaterea discriminării este reprezentat de **Constituția României**, Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, **Legea nr. 48/2002** pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, Ordonanța Guvernului nr. 77/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, aprobată și modificată prin Legea nr. 27/2004, Planul național de aderare a României - prioritatea nr. 9 - Consolidarea criteriilor politice de aderare.

Alături de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, principala autoritate publică responsabilă cu prevenirea și sancționarea actelor/faptelor de discriminare, acționează și alte autorități publice cu responsabilități sectoriale în domeniu: Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Ministerul Culturii și Cultelor, Ministerul Justiției, Ministerul Integrării Europene, Ministerul Afacerilor Externe, Consiliul Național al Audiovizualului, Agenția Națională pentru Sport, Secretariatul General al Guvernului.

Domeniile care trebuie protejate cu prioritate sunt: dreptul la demnitate personală; accesul la educație; accesul la serviciile publice administrative, juridice, de sănătate, de asistență socială; dreptul la bunuri și servicii; libertatea de circulație; dreptul la libera alegere a domiciliului și accesul în locurile publice; egalitate în activitatea economică, în materie de angajare, profesie și securitate socială.

Direcțiile majore de acțiune ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la combaterea și prevenirea tuturor formelor de discriminare sunt:

1. implementarea principiului tratamentului egal și al egalității de șanse între cetățeni, prin aplicarea prevederilor **Constituției** României și asigurarea implementării în legislația națională a celor două directive, nr. 43/2000/CE și nr. 78/2000/CE, în vederea construirii unui model durabil de egalitate, echilibru și securitate pentru toți cetățenii;

2. crearea cadrului juridic specific pentru ca politicile în domeniu să îndeplinească următoarele condiții: să fie pe deplin în concordanță cu cerințele de integrare și conform cu standardele comunitare; să fie cunoscute și accesibile pentru toți cetățenii; să nu creeze confuzii și să răspundă unor probleme reale din societate; să încurajeze și să faciliteze comunicarea socială.

II. Misiunea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

Misiunea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării este promovarea și apărarea drepturilor stabilite prin legislația antidiscriminare.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării are rolul de a informa și de a forma societatea românească în vederea eliminării oricărei forme de discriminare, de a investiga și de a sancționa actele de discriminare, contribuind astfel la crearea unui climat general de încredere, respect și solidaritate, definitiv pentru o societate democratică și europeană.

III. Scopul Planului național de acțiune pentru combaterea discriminării

Scopul Planului național de acțiune pentru combaterea discriminării este stabilirea unor linii directoare de acțiune în domeniul prevenirii și combaterii discriminării. În acest sens, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își propune:

1. construirea unui sistem național eficient pentru prevenirea discriminării;
2. adaptarea și îmbunătățirea procedurilor pentru sancționarea tuturor formelor de discriminare;
3. medierea conflictelor rezultate dintr-un act/faptă de discriminare;
4. consolidarea cooperării cu societatea civilă, cu instituțiile administrației publice centrale, locale și mass-media.

IV. Principiile Planului național de acțiune pentru combaterea discriminării

- Principiul politicilor integrate constă atât în abordarea integrată a demersurilor de prevenire, mediere și sancționare, cât și în luarea în considerare a tuturor formelor de discriminare.
- Principiul prevenirii și combaterii discriminării constă în promovarea drepturilor și libertăților fundamentale prin acțiuni de informare, formare și implementare a prevederilor legale specifice.
- Principiul acțiunii afirmative și al măsurii speciale presupune promovarea de practici preferențiale pentru anumite categorii de persoane dezavantajate în vederea accelerării realizării egalității de șanse.
- Principiul cooperării presupune dezvoltarea de mecanisme parteneriale pentru participarea activă a mai mulți actori sociali din domeniul public și privat în implementarea politicilor specifice.
- Principiul implementării strategice constă în abordarea problematicii discriminării fără diferențiere între grupurile defavorizate, conștientizând faptul că fiecare grup defavorizat are probleme specifice.

V. Obiective generale

1. Aplicarea legii și protecția persoanelor discriminate
  - Asigurarea respectării prevederilor legislației antidiscriminare, prin acțiuni specifice de investigare, constatare și sancționare a actelor de discriminare
  - Instituirea, conform legii, de măsuri și acțiuni speciale de protecție a persoanelor discriminate sau a categoriilor de persoane defavorizate
  - Monitorizarea respectării și promovării drepturilor omului
  - Creșterea capacității instituției pentru a asigura cetățenilor accesul la acțiunile și serviciile sale

- Formarea de specialiști în promovarea principiilor egalității de șanse și nediscriminării.
- 2.Îmbunătățirea cadrului legislativ**
  - Asigurarea cadrului legal adecvat pentru respectarea deplină a drepturilor omului și implementarea normelor europene în materie de nediscriminare.
- 3.Conștientizarea problemelor discriminării**
  - Îmbunătățirea educației în ceea ce privește promovarea drepturilor omului, prevenirea și combaterea discriminării
  - Informarea cetățenilor cu privire la producerea de acte/fapte de discriminare, precum și la efectele negative ale acestora asupra climatului social
  - Informarea cetățenilor cu privire la drepturile și obligațiile ce derivă din implementarea principiilor egalității de șanse și nediscriminării
  - Facilitarea comunicării între cetățeni și diferite organizații care le reprezintă interesele, între cetățeni și instituții de stat sau private, precum și între sectorul neguvernamental și guvernamental
  - Cooperarea cu societatea civilă în implementarea Planului național de acțiune pentru combaterea discriminării.
- 4.Elaborarea de studii și rapoarte**
  - Analiza științifică a nivelului actual de discriminare și a tratamentului egal, studiul fenomenului discriminării în contextul cultural și istoric românesc
  - Raportarea anuală a situației problematice discriminării în România.
- 5.Cooperarea națională și internațională**
  - Coordonarea acțiunilor de promovare și respectare a drepturilor omului, a egalității de șanse și a nediscriminării
  - Participarea în problemele din domeniul combaterii și prevenirii discriminării ale altor instituții naționale și internaționale.
- VI.Obiective specifice și acțiuni de implementare politice și practice pentru prevenirea și combaterea discriminării**
  - 1.Politica de dezvoltare instituțională**

În virtutea reglementărilor normative interne, precum și în spiritul documentelor internaționale, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate națională independentă, este abilitat să facă demersuri de perfecționare a cadrului juridic și instituțional.

    - 1.Optimizarea cadrului legislativ general, având în vedere:**
      - a)propunerea către Guvern a proiectelor de acte normative în domeniul actelor/faptelor de discriminare;**
      - b)avizarea proiectelor de acte normative care au ca obiect exercitarea drepturilor și libertăților, în condiții de egalitate și nediscriminare.**
    - 2.Optimizarea cadrului legislativ specific prin:**
      - a)completarea și definitivarea cadrului legal referitor la investigarea și monitorizarea actelor/faptelor de discriminare;**
      - b)elaborarea și implementarea de instrucțiuni și proceduri în materie de nediscriminare.**
    - 3.Întărirea capacității instituționale, beneficiind de:**
      - a)derularea programului de asistență PHARE, aprobat de Comisia Europeană;**
      - b)coordonarea Programului comunitar de acțiune pentru combaterea discriminării, 2001-2006.**
    - 4.Crearea unor structuri teritoriale, oficii de combatere și prevenire a discriminării, precum și elaborarea de strategii locale.**

Aceste considerente de ordin tehnic stau la baza opțiunilor strategice pe termen mediu și lung

ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

•Practici pe termen mediu (2003-2004):

1.îmbunătățirea modalităților de lucru ale personalului de specialitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, prin adaptarea modului de lucru la nevoile cetățenilor și în conformitate cu normele internaționale în domeniul nediscriminării;

2.colaborarea cu instituțiile administrației publice centrale implicate direct în promovarea și aplicarea de politici publice referitoare la categoriile defavorizate care fac obiectul legislației în domeniul prevenirii și combaterii discriminării;

3.ridicarea standardului profesional al personalului de specialitate, prin formarea în cadrul unui centru de pregătire în domeniu;

4.completarea și îmbunătățirea procedurii de soluționare a petițiilor, prin instituirea unui regulament bazat pe normele legale în vigoare și pe modelele identificate anterior în procedura de investigare la fața locului.

•Practici pe termen lung (2003-2007):

1.consolidarea capacității de reacție a instituției la noile provocări sociale, pe dimensiunea prevenirii și combaterii discriminării, la momentul aderării României la Uniunea Europeană;

2.completarea și îmbunătățirea structurii aparatului propriu de lucru (specializări pe domenii, înființarea de oficii teritoriale);

3.perfecționarea continuă a personalului Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării;

4.promovarea unei strategii eficiente de atragere de finanțări pentru proiecte care vizează prevenirea și combaterea discriminării;

5.monitorizarea progreselor în implementarea principiilor egalității și nediscriminării;

6.elaborarea de rapoarte și studii cu privire la activitatea, locul și rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

2.Politica de prevenire

Prevenirea discriminării presupune acțiuni coordonate pe mai multe planuri. Politica de prevenire promovată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării se realizează prin implementarea strategiilor sectoriale și derularea de programe care acoperă mai multe arii de intervenție.

1.Programul de informare și documentare în domeniul prevenirii și combaterii discriminării, care constă în:

a)construirea unei baze de date în domeniu conținând următoarele categorii de informații: instituții europene specializate, documente internaționale specifice, manifestări, evenimente dedicate domeniului, rapoarte științifice specifice domeniului, publicații de specialitate (tipărite, on-line), documente naționale în domeniu, instituții și organisme naționale în domeniu;

b)promovarea documentelor internaționale și românești în domeniu, precum și a documentelor Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării;

c)producerea și tipărirea de materiale informative (fluturași, pliante, broșuri, afișe) pe teme legate de discriminare;

d)monitorizarea presei;

e)constituirea și gestionarea site-ului Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării;

f)achiziționarea de publicații de specialitate;

g)elaborarea Ghidului de înființare și funcționare a unui centru de informare și documentare în domeniul discriminării și al drepturilor omului;

h)înființarea și funcționarea Centrului de informare și documentare în domeniul discriminării și al drepturilor omului în cadrul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării;

i) inițierea și derularea unor campanii naționale de informare a cetățenilor asupra principiilor egalității de șanse și nediscriminării;

j) diseminarea informației specifice.

2. Programul de educație în domeniul nediscriminării, al drepturilor și libertăților fundamentale constă în:

a) organizarea de ateliere de lucru având ca tematică noțiuni, concepte, idei, teorii, practici în domeniul discriminării și al drepturilor omului;

b) dezvoltarea actualelor conținuturi care vizează problematica egalității și nediscriminării, din cadrul programelor școlare existente, și realizarea în continuare de noi programe de cursuri opționale, pentru diferite niveluri de studiu;

c) introducerea unor discipline pentru nivel universitar, în domeniul discriminării, precum Sociologia discriminării, Educația interculturală și a drepturilor omului;

d) continuarea realizării cursurilor de formare metodică a profesorilor de specialitate, având ca temă problematica drepturilor omului și nediscriminării;

e) elaborarea unei metodologii de organizare a training-urilor în domeniu: dezvoltarea de curriculum pentru diferite grupuri-țintă (magistrați, polițiști, jandarmi, funcționari publici), producerea de materiale și metode, furnizarea de training;

f) derularea, împreună cu liceele și universitățile, a unor proiecte pe tematica nediscriminării, cu implicarea elevilor și studenților, precum și a cadrelor didactice;

g) înființarea și dezvoltarea în centrele universitare a unor cercuri studențești de studiere a fenomenului discriminării.

3. Programul de cercetare socială în domeniul discriminării constă în:

a) analiza sociologică a bazei de date constituite din dosarele petenților care au reclamat producerea unor acte/fapte de discriminare;

b) analiza documentelor științifice naționale și europene (barometre de opinie, rezultate de cercetare, studii, analize, comentarii autorizate) cu referire la domeniu;

c) analiza bazei de date cuprinzând cazurile individuale, temele specifice și criteriile de discriminare percepute;

d) realizarea de interviuri tematice cu experți în domeniu, reprezentanți ai autorităților publice și ai societății civile;

e) organizarea de focus-grup cu categorii de persoane, cu reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale pe teme din domeniul de preocupare a instituției;

f) realizarea de sondaje de opinie în domeniu;

g) publicarea rezultatelor de cercetare (broșuri, reviste, rapoarte).

4. Programul de parteneriat și de susținere a societății civile care acționează în domeniul drepturilor omului constă în:

a) elaborarea unei strategii de colaborare cu societatea civilă românească implicată în acest domeniu;

b) înființarea și funcționarea Alianței Naționale Împotriva Discriminării;

c) susținerea colaborării dintre organizațiile neguvernamentale în domeniu, administrația publică locală și serviciile publice descentralizate.

5. Programul comunitar și proiecte cu finanțare externă constă în:

a) informarea organizațiilor neguvernamentale care acționează în domeniu cu privire la posibilitățile de accesare a fondurilor comunitare, precum și a altor fonduri externe, în vederea derulării de proiecte specifice;

b) colaborarea cu organizațiile neguvernamentale în elaborarea și implementarea de proiecte

specifice;

c)gestionarea Programului comunitar de acțiune pentru combaterea discriminării, 2001-2006.

3.Politica de implementare a cadrului legislativ (politica de sancționare)

Implementarea cadrului legislativ existent de prevenire și combatere a discriminării se realizează prin următoarele activități:

a)primirea de petiții și sesizări despre încălcarea dispozițiilor normative referitoare la principiile egalității și nediscriminării, de la persoane fizice, organizații neguvernamentale, alte persoane juridice, instituții publice;

b)analiza petițiilor și calificarea actelor/faptelor de discriminare;

c)luarea de decizii și aplicarea de măsuri sancționatorii corespunzătoare pentru săvârșirea actelor/faptelor de discriminare.